

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 57.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087908160/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

Virkning, eller var dog til langt mere Skade i det Hele end det kunde tænkes at være til Gavn i det Enkelte.

Heraf maatte nemlig ogsaa følge, at saasnart Omstændighederne tillod, at de tre Riger kunde faae en fælles Regjering eller Over-Styrelse, der rimeligviis vilde være Friheden og Ligeligheden gunstig, da vilde de med Glæde gribe Leiligheden til at giøre Foreningen saa fuldstændig og giennemgribende, som muelig, saa at, naar Normanden ikke seer det, da er det enten fordi han kun lægger Vægt paa det Udvendige, der dog hos Mennesker, naar det Indvendige ei svarer dertil, kun er noget Tilsyneladende, eller fordi han tænker, at naar man kun først har det Udvendige, da kommer det tilsvarende Indvendige af sig selv, skiondt daglig Erfaring lærer, at der er langt flere Menneske-Kroppe end virkelige Mennesker, og mange flere splidagtige Heel-Stater end virkelig forenede Riger.

At nu ogsaa det Udvendige maa spille Hoved-Rollen i den klare Normands Tankegang, seer man deraf, at han anseer Nordisk Videnskabelighed for et tomt Mundsveir eller noget værre, thi saaledes kan det kun synes, naar man ved Videnskabelighed kun forstaaer Bestræbelsen efter at blive klog paa det Udvendige, hvor det ikke staaer i levende Forbindelse med det Indvendige hos Mennesket og synes derfor selvstændigt, eller med andre Ord: han har kun tænkt paa de saakaldte Natur-Videnskaber, der synes at maatte udvikles eens under alle Himmelegne, og har slet ikke tænkt paa Historien, der med Nødvendighed er ligesaa forskiellig som vedkommende Folkefærds Liv og Levnet. Normanden har da endnu mindre tænkt paa, at naar de tre Nordiske Riger forenede sig til fælles Folkeliv og Udvikling og til fælles Kamp mod alt det Fremmede, der vilde undertrykke eller forstyrre dem, da havde de Nordiske Riger kun menneskelig Ret dertil og kunde vente menneskeligt Gavn deraf, under den Forudsætning, at der fra Arildstid har hos dem været et eiendommeligt udstyret og farvet Menneske-Liv, et Nordisk Folkeliv, der kræver en fri, selvstændig Udvikling, og kan endnu mindre bevare og fuldende sit Løb i Forbindelse med det Fremmede og Fiendlige, end under den Skilsmisse og Eensidighed, som aabenbar har spildt en stor Deel af dets Kraft og forsinket dets Udvikling.

Dette, at Nordens Folke-Stammer samlede udgiøre eet af

Den Danske Sag

Menneske-Slægten Hoved-Folk, og har, som saadant, egen Aand eller Livs-Kraft, og et eiendommeligt Størværk at øve, til Ære og Gavn baade for sig selv og for hele Menneske-Slægten, det er, som man vel veed, min ligesaa faste som gamle Overbeviisning, og deraf følger, at det første Kæmpe-Skridt til Forening mellem Høinordens Folk og Riger, maa være Vækkelsen af den længe sovende Følelse, og Klaringen af det gruelig formørkede Syn, at Høinordboerne fra Arildstid i alle udvendige Forhold udgjøre kun eet stort Folk med een og samme Kæmpe-Aand, og atselv de indvendige Forhold kan og skal der altid finde en lige saadan Forening Sted, som mellem Aser og Vaner, mellem Kæmpe-Aanden og Fred-Disen, som enes om, at kun den tilkæmpede Fred, hvormed Friheden følger, er den ægte Fred, men at for andet end Freden skal man aldrig strides.

See, fordi dette den høinordiske Grund-Betragtning af vort fælles Folke-Liv og dets menneskelige Brug, baade er hvad der skal drive os til Forening og hvad der, menneskelig talt, berettiger os til at hævde vor folkelige Frihed og Selvstændighed mod alle og enhver og i alle Henseender med de tjenligste Midler, og fordi denne høinordiske Livs-Anskuelse, skjøndt den længe var glemt, som de Døde i Verden, dog alt i Oldtiden har levende udtrykt sig i Asamaalet og et tilsvarende Kæmpeliv, derfor har vi aabenbar begyndt det ny Forenings-Værk fra den eneste rette Side, forsaavidt vi har stræbt at opvække den høinordiske Livs-Anskuelse og det tilsvarende Kæmpelivs Ihukommelse fra de Døde, ligesom det ogsaa allerede har viist sig, at forsaavidt som denne Opvækkelse lykkedes, forsaavidt føldes ogsaa Driften til og Nødvendigheden af alle de Kæmpeskridt, som skulde føre til en ægte, varig og for det fribaarne Menneske-Liv frugtbar høinordisk Forening.

Om nu denne aandelige Gien-Forening af Høinordens Folke-Stammer allerede er levende og stærk nok til at fremføre og bære en nødvendig Forbindelse, som den, Normanden nu foreslaaer, det er derimod et meget vanskeligt Spørgsmaal, og som for Øieblikket maa kaldes enten ørkesløst eller dog ubetimeligt, thi det skulde aabenbar være opkastet og besvaret, mens Danmark virkelig ledte om en Thronfølger, ikke nu, da vi har fundet eller dog faaet En, ligesom jeg i sin Tid skrev min Opfordring til Forbindelse, ikke efter at Sverrig havde faaet sig en Thronfølger i Ponte Corvo, men førend det fik